

Одеська обласна організація

Інформаційний булєтень

№ 9

березень 2022 р.

Кадрове діловодство в умовах весняного стану

Держпраці надала роз'яснення на запитання щодо відпусток, зарплат, роботи в теробороні та інших важливих аспектів кадової справи. В цьому інформаційному бюлєтені публікуємо інформацію, що допоможе вам у роботі під час воєнного стану.

1) Чи можна видавати трудові книжки на руки працівникам у зв'язку з ситуацією в країні?

Наразі, законодавство про працю не передбачає обов'язку роботодавця зберігати трудові книжки працівників. Але, відповідно до прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» включення Пенсійним фондом України до реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування відсутніх відомостей про трудову діяльність працівників здійснюється протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом на підставі відомостей, поданих страховальником або застрахованою особою у порядку та строки, встановлені Пенсійним фондом України за погодженням із Міністерством соціальної політики і Міністерством економіки. Після завершення цих робіт наявні трудові книжки видаються працівникам особисто під підпис. Тобто, якщо роботи по включенню відсутніх відомостей про трудову діяльність працівників до реєстру застрахованих осіб не завершенні, відсутні підстави для видачі трудових книжок працівникам. Натомість працівник завжди має можливість одержати завірену належним чином копію трудової книжки або витяг із неї.

2) Чи можна звільнити за власним бажанням працівника чоловіка, і окремо жінку у воєнний стан (можливо там різні правила). І ще: що робити з жінкою, яка вийшла з дитиною за кордон і заяви не написала, просто повідомила, що вже за кордоном?

Заборона на звільнення працівників з роботи за власним бажанням наразі відсутня. Якщо працівник залишив робоче місце виїхав з місця проживання у зв'язку із бойовими діями – відсутні підстави для звільнення працівника з роботи за прогул, але і зберігати за таким працівником середній заробіток немає підстав.

3) Що робити по заборгованості із виплати заробітної плати? Що робити, коли в період воєнного стану немає можливості нарахувати і

виплатити заробітну плату, або можна нарахувати, але не можна виплатити?

Зарплатня має виплачуватися не менше двох разів на місяць. Це норма. Але зараз ми маємо справу із форс-мажорними обставинами. Якщо виплата здійснюється через установи банків - то об'єктивних підстав для невиплати заробітної плати набагато менше, ніж при виплаті заробітної плати у касі підприємства. Що стосується відповідальності за порушення строків виплати, то вирішальною є наявність складу правопорушення з боку роботодавця. Якщо не було об'єктивної можливості виплатити заробітну плату – це є підставою для звільнення від відповідальності, але не скасовує обов'язку виплати працівникам зарплату у повному обсязі, як тільки така можливість з'явиться. У разі виявлення порушення під час заходу контролю вноситься припис про усунення порушень, заходи притягнення до відповідальності застосовуються у разі невиконання припису.

4) Працівниця має неповнолітніх дітей, дитсадки не працюють, нема з ким залишити дітей. Яку заяву писати, щоб бути з дітьми і не втратити заробіток?

Таку можливість законодавство про працю не передбачає. Водночас роботодавець може надати таким працівникам відпустки, як щорічні, так і додаткові, або без збереження заробітної плати. За наявності можливості виконання роботи поза межами приміщенъ роботодавця можна також оформити надомну або дистанційну роботу.

5) Як оформити невихід на роботу працівників у весняний час і відбити це в табелі робочого часу?

Якщо відсутня можливість оформити дистанційну або надомну роботу, можна оформити відпустки, в тому числі без збереження заробітної плати, або відсутність з інших підстав. Звільнення за прогул в таких умовах недопустиме.

6) На підприємстві працівника 24.02.2022 мобілізували. Які дії кадровика? Чи робиться запис до трудової книжки?

За працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб

із числа резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб - підприємців, у яких вони працювали на час призову. Тож видайте наказ проувільнення працівника від роботи на час проходження ним служби із збереженням середнього заробітку. Запис до трудової книжки не вноситься.

Зразок

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДALНІСТЮ
«УСЕ БУДЕ ДОБРЕ»
(ТОВ «УСЕ БУДЕ ДОБРЕ»)

Код ЄДРПОУ 123456789

НАКАЗ

28.02.2022

Київ

№ 77/к/тр

Проувільнення Василя Соколенка
від роботи у зв'язку із призовом
на військову службу за призовом
осіб із числа резервістів
в особливий період

Керуючись частиною третьою статті 119 Кодексу законів про працю України,
УВІЛЬНИТИ:

СОКОЛЕНКА Василя Миколайовича, організатора зі збуту відділу збуту, від роботи з 01 березня 2022 р. у зв'язку з призовом на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період зі збереженням місця роботи, посади і середнього заробітку на період проходження військової служби.

Підстава: повістка Дніпровського районного ТЦК та СП у м. Києві.

Директор

Добродій

Костянтин ДОБРОДІЙ

Візи, відмітки про ознайомлення з наказом

7) Як правильно оформити вихід з декретної відпустки під час воєнного стану?

Жодні особливості виходу працівника на роботу після закінчення відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку під час воєнного стану законодавством не визначені.

8) Чи можна звільнити під час дії військового стану працівника із ініціативи адміністрації (скорочення штату)?

Заборони щодо звільнення працівників з роботи у зв'язку із скороченням штату або чисельності працівників законодавством про працю не передбачено. Водночас, якщо є можливість не звільнити такого працівника, то краще зачекати до оголошення демобілізації.

9) Працівник покинув робоче місце без будь-якого повідомлення. Виїхав за межі України. Як платити іншому працівнику, прийнятому на місце тимчасово відсутнього працівника, якщо той, що виїхав, не звільнений?

Оплата праці працівнику, прийнятому на роботу за строковим трудовим договором, здійснюється за посадою, на яку його прийнято. Факт відсутності основного працівника, який не виконує свої обов'язки, на це не впливає.

10) Як діяти роботодавцю при запровадженні воєнного стану?

Якщо суб'єкт господарювання не здійснює господарської діяльності – для працівників запроваджується простій. Простій – це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідворотною силою або іншими обставинами. У разі, якщо роботи продовжуються, діяти треба відповідно до вимог чинного законодавства про працю.

11) Працівник не встиг приступити до роботи через воєнний стан. Чи зберігається за ним місце роботи?

Якщо працівник не приступив до роботи без поважних на те причин, наказ про прийняття його на роботу може бути скасований. Якщо причина є поважною, приміром, тимчасова непрацездатність, дійте відповідно до процедур, визначених законодавством.

12) Працівники пішли в тероборону. Чи зберігається за ними робоче місце та середній заробіток?

Які гарантії для громадян України, які долучились добровільно до лав самооборони, та покинули робоче місце? Офіційно виклику з воєнкомату

не було. Чи поширюються гарантії щодо збереження середнього заробітку?

Стаття 9 Закону України «Про основи національного спротиву» скеровує: комплектування органів військового управління, військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України здійснюється в особливий період військовослужбовцями за контрактом, за призовом особами офіцерського складу та територіальним резервом. До складу добровольчих формувань територіальних громад зараховуються громадяни України, які відповідають вимогам, встановленим Положенням про добровольчі формування територіальних громад, пройшли медичний, професійний та психологічний відбір і підписали контракт добровольця територіальної оборони. На громадян України, зарахованих до складу добровольчих формувань територіальних громад, під час участі у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони поширюється дія статутів Збройних Сил України. Стаття 119 КЗпП встановлює, що за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігається місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб - підприємців, у яких вони працювали на час призову. Таким чином, за працівниками, які уклали контракт добровольця територіальної оборони, зберігається місце роботи, посада і середній заробіток. Підставою є підписаний контракт.

13) Вчора закінчився контракт з військовослужбовцем, але він продовжує служити. Які дії роботодавця?

Відповідно до частини дев'ятої статті 23 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» для військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, дія контракту продовжується понад встановлені строки з моменту введення воєнного стану до оголошення демобілізації. Таким чином, за військовослужбовцем, контракт якого закінчився, але він продовжує служити, збережуться всі гарантії, передбачені статтею 119 КЗпП, а саме місце роботи, посада і середній заробіток.

Бережіть себе!

Все буде Україна!

Упорядкувала фахівець з інформаційно-аналітичної роботи Вінковська Г.О.